

Grenoverschrijdende fietstocht door bos en heide

Tijdens deze gevarieerde fietstocht flirt je met de grens van België en Nederland. Natuurliefhebbers en stiltezoekers komen 100 % aan hun trekken. Starten doe je aan Café De Vègtes. Op de grens met Nederland kom je aan de Dodendraad. Je fietst door een uitgestrekt natuurgebied met een bonte mengeling van heide en naaldbossen. Via 2 charmante Nederlandse dorpjes rijd je terug België in. De oude spoorlijn Neerpelt-Eindhoven leidt je naar het Kanaal Bocholt-Herentals. Na een paar km draai je af naar het centrum van Hamont, waar je mooie teutenhuizen kunt bewonderen. Je eindigt in schoonheid met een duik in de geschiedenis. Tijdens deze gevarieerde tocht kan je deelnemen aan een fotozoektocht, bedacht door Roger Mertens, de man achter de schermen van Café De Vègtes.

Fietsknooppunten: fiets richting 216 – 38 – 36 – 217 – 33 – 32 – 31 – 32 – 33 – 219 – 218 – 564 – 220 – 201 – 213 – 568 – 541 – 513 – 514 – richting De Vègtes

Moeilijkheidsgraad: vlak en haalbaar voor iedereen. Meestal geasfalteerd, in het begin en op het einde is er een klein traject over een goed berijdbaar bospad.

Lengte: +/- 45 km

De Vègtes

De Vègtes is een sympathiek café in een omgebouwd boerderijtje aan de rand van het bos. Het is een prima plek om te starten. Er is een ruime parking en op het zonneterras kun je na de rit terug op krachten komen. Naast bieren en frisdranken kun je er sinds kort ook genieten van lekkere gerechten. Roger Mertens kocht het café in 2015. Zoon Koen en vriendin Daisy zijn de enthousiaste uitbaters. Zo'n 150 tot 170 jaar geleden stond hier een boerderijtje. 40 jaar geleden werd het omgetoverd tot een gezellig dorpscafé. De naam Vègtes is afgeleid van 'tès' en 'vèg'. Het verwijst naar het laatste geld dat de rondtrekkende handelaars nog op zak (tès = zak) hadden toen ze terug de grens overstaken. Dat zakgeld werd hier gespenseerd aan geestrijke drankjes. Als schepen van toerisme van Hamont-Achel is Roger de perfecte gids voor een prachtige grensoverschrijdende fietstocht in de omgeving.

Langs den Doodendraad

Met de rug naar het café ga je links. Na 160 m draai je links af op de *Mulk*. Na 550 m ga je terug links op *Mulkerheide*. Ook op de *Ruiterstraat* houd je links aan. Je volgt vanaf hier het fietsknooppuntennetwerk Limburg (richting KP 216). Je komt aan 'Den Doodendraad', een blijvende herinnering aan de Grote Oorlog. Om tijdens Wereldoorlog I te verhinderen dat Belgische oorlogsvrijwilligers naar het neutrale Nederland zouden vluchten, plaatste de Duitse bezetter langs de 300 km lange grens een draadconstructie. De middelste draadversperring stond onder een spanning van 3000 volt. Wie ze aanraakte, werd geëlectrocuteerd. Vanaf 1916 spanden de Duitsers een extra draad op circa 80 m van de doodendraad. Alle huizen in de sperzone werden afgebroken. Volg KP 38 en 36. Je rijdt een stukje langs Den Doodendraad op Nederlands grondgebied. Je geniet met volle teugen van natuurgebied 'De Grootte Heide'. Je komt aan de Achelse Kluis. KP 217 ligt letterlijk op de grens.

De reconstructie van 'Den Dood', een blijvende herinnering aan WO I

Fietsen langs den Doodendraad

Grenspaal

Dwars door de Grootte Heide

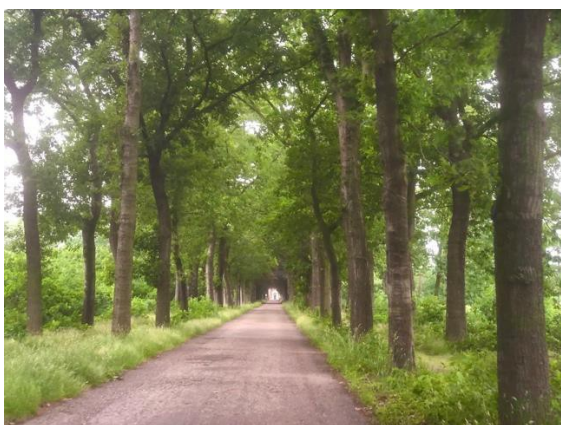

Genieten van de eindeloze natuur

Achelse Kluis

De naam van de abdij verwijst naar een verlaten plek waar kluzenaars sinds 1656 samenwoonden. Rond 1846 stichtten monniken van de abdij van Westmalle er een nieuwe vestiging. Hun benedictijnenabdij staat pal op de grens met Nederland. De scheidingslijn loopt zelfs dwars door het kerkhof en de tuin. De monniken legden zich toe op bidden, werken op het veld en het brouwen van bier. In oktober 2018 nam de katholieke leefgemeenschap 'Fazenda da Esperança' (boerderij van de hoop) er zijn intrek. Zij helpen jonge verslaafden terug structuur te brengen in hun leven, door middel van de drie pijlers: werk, gemeenschap en spiritualiteit. De abdij kan op afspraak geleid bezocht worden; de brouwerij is niet toegankelijk voor het publiek, maar bezoekers kunnen wel terecht in de herberg, gevestigd in de voormalige stallen. Van hieruit kun je de brouwketels van de brouwerij bewonderen.

Dat kan natuurlijk ook op de binnenkoer van de vroegere kloosterhoeve, waar je geniet van een lokaal trappistenbiertje. Achel Trappist wordt gebrouwen in 2 sterktes: 8 % en 9,5 %. De 8 % (bruin en blond) wordt gebotteld in flesjes van 33 cl, de 9,5 % (bruin en blond) in flessen van 75 cl. Er is ook een winkeltje (www.achelsekluis.org). Het stadsbestuur van Hamont-Achel zal er een regionaal en interactief bezoekers- en belevingscentrum uitbouwen. Medio 2022 zou het toeristisch onthaal de deuren openen. In het najaar van 2022 het belevingscentrum.

Door de dreef tot aan de Achelse Kluis

Inkooport Achelse Kluis

Terug de grens over

Volg KP 33, 32 en 31. Je fietst weer door Nederland. Het is meteen duidelijk dat dit een regio is waar paarden zich thuis voelen. Je passeert grote stallingen en de spectaculaire *Tops International Arena*, het epicentrum van de paardensport in de omgeving. Eerst rijd je door het sympathieke dorp Schaft om daarna een ommetje te maken naar het charmante Borkel. Hier springt de Sint Antonius Abtmolen in het oog. Dat is ook het geval voor Café De Zwaan, een pleisterplaats voor fietsers en kayakers. Dwars door Borkel stroomt immers de Dommel, een vrolijk meanderend riviertje. Waterratten voelen er zich helemaal thuis.

Ben je een natuurliefhebber? Dan kun je een extra lus maken naar de Malpie, een mooi Natuurpark met diverse kleine maar ook grote vennen zoals het *Groot Malpieven*. Je fietst dan aan KP 32 gedurende 2,5 km richting KP 2. Wat is het hier heerlijk fietsen dwars door de bossen en de heide! Het zicht op een van de vele vijvers is adembenemend. Maak daarna rechtsomkeer.

De Dommel

Oorverdovende stilte aan het Groot Malpieven

Op naar België

Volg KP 32 en 33. Hier ga je rechts richting KP 219 en 218. Je steekt terug de grens over. Aan KP 218 bereik je de vroegere spoorlijn L18 die Neerpelt met Eindhoven verbond. In 1957 passeerde hier de laatste reizigerstrein, goederentreinen bleven het spoor tot 1973 gebruiken. Ga hier rechts naar KP 564 en 220. Na 5,5 km kom je aan het Kanaal Bocholt- Herentals, waar je naar links gaat (naar KP 201 en 213). Het kanaal werd in 1843 gegraven tussen de gekanaliseerde Nete (nu het Albertkanaal) in Herentals en de Zuidwillemsvaart in Bocholt. In 1928 werd het verbreed en verdiept, maar zijn economische rol werd vanaf 1940 bijna volledig overgenomen door het Albertkanaal dat grotere tonnenmaten aankan. Je fietst gedurende 4 km op het jaagpad langs het pittoreske kanaal, waar enkele plezierjachten dobberen.

Bijna terug in België

Op de oude spoorlijn

Het jaagpad langs het kanaal

Hamont, waar de Teuten thuis zijn

Aan KP 213 neem je afscheid van het kanaal om richting Hamont te fietsen (KP 568). Links zie je het Boskapelletje van de Hees. De kapel is gewijd aan O.L.V. van Altijddurende Bijstand.

Het kapelletje van de Hees

Wat verder bereik je het centrum van Hamont. Loop er zeker eens binnen in de neogotische Sint-Laurentiuskerk. Bewonder er het opvallend Maria-beeld (*Sedes Sapientiae*) uit de 14^e eeuw. Er staan ook zes beelden uit de vroege 16^e eeuw en een Laurentiusbeeld (+/- 1500). Let buiten ook op de hoge spits met de vier hoektorentjes. Boven op de spits staat een kroon, die onlangs vernieuwd werd. Op het marktplein zie je enkele goed bewaarde teutenhuizen, waarvan er een zestal zijn beschermd. Het is duidelijk dat de teutenfamilies welgesteld waren. De teuten waren rondreizende handelaars. Ze verkochten koperen potten en pannen, lakens, dekens, kant en andere stoffen. Er waren ook 'snijders' die gespecialiseerd waren in het castreren van dieren. Elk jaar in de lente verlieten ze hun thuisbasis om gedurende zes tot negen maanden rond te trekken naar verre streken om hun waar aan de man te brengen. Deze handelsreizigers avant-la-lettre hadden een goed voorkomen en een enorme vakkennis. In het winterseizoen keerden ze terug naar hun geboortedorp.

Opvallende spits

Sedes Sapientiae

Beelden uit het begin van de 16^e eeuw

Een aantal teutenhuizen zijn beschermde monumenten

Een molen en voorhistorische grafheuvels

Je verlaat het centrum van Hamont door KP 541 te volgen. Als je wat verder even naar links afdraait, kom je aan de Napoleonsmolen. Deze molen werd in 1804 gebouwd onder het keizerlijke bewind van Napoleon. De teuten betaalden mee aan de bouw. Het is de oudste Limburgse stenen bovenkruier. Het is niet alleen een graanmolen want in het bijgebouw draait ook een olieslagmolen. De molen is eigendom van de stad. Enkele vrijwillige molenaars zijn er actief op de 1^e en de 3^e zaterdag van de maand en elke dinsdagnamiddag tussen 13 en 17 u.

De prachtig gerestaureerde Napoleonsmolen

Je volgt KP 513. Je fietst door de bossen van de Haarterheide. Links van het fietspad, op een open plek, zie je enkele voorhistorische grafheuvels uit de ijzer- en bronstijd. Onze voorouders legden hun overleden familieleden in een uitgeholde boomstam. Ze deden er enkele dagelijkse gebruiksvoorwerpen bij en dekten het graf af. Bij opgravingen in 1962 ontdekten archeologen heel wat urnes en potten. Drie van de acht graven hebben hun oorspronkelijke uitzicht teruggekregen. Ze zijn afgeboord met puntige palen.

Door het bos tot aan de grafheuvels van de Haarterheide

Wat verder kom je aan de ruïnes van de Waag. Dit gebouw werd opgericht in 1772. De boeren uit de dorpen Achel, Lille en Hamont moesten hier verplicht hun graan komen wegen. De Waag lag tussen twee bestaande molens. Onder de Franse bezetting veranderden de wetten. Iedereen kon terug het graan laten malen waar hij wou. De Waag werd een gewone boerderij die tot in 1956 actief was. Wat verder zie je een geologische tuin. Langs het wandelpad heeft men een planetenpad aangelegd.

De ruïnes van de Waag

De geologische tuin

Fiets verder in de richting van KP 514. Je draait mee naar rechts. Er volgt een stukje over een goed berijdbaar bospad. Op de Beverbeek verlaat je het fietsknooppuntennetwerk. Je gaat hier naar rechts. Deze mooie weg leidt je rechtstreeks naar De Vègtes. De ideale plek om uit te blazen en na te genieten van deze wondermooie tocht?

Kristien Hansebout 24
juni 2021

De fotozoektocht wordt momenteel verder uitgewerkt. Later meer info hierover.